

РУСКИЕ НОВИНКИ

ЗА РУСИНОХ УКРАЛЬОВИНИ СХС

РОК V.

Нови Сад, штварток 16. Августа 1928.

¶. 31 (189)

Нашо живи капитали.

Бешедуйме отворено и
щиро. У нас вецей мертвого
як живого капиталу. Так
то — у кождим не досц про-
свінченню народзя — особий
интереси поєдинцох су на
першому месце, а олди ин-
тереси целей нації не по-
хопліви. Цо розумиме под
мертвим капиталом, доволь-
но зме ясно поведли у
остатнім числу. Остава да-
дацо повесем тэрэз о жывых
наших капиталах.

Под живим нашим капиталом розумиме шишки як материянці так і духовні добра казисдого півдипного Русиніа і цілого руского народу, котри служи високим цільюм і вичним идеалом вири і народносци. Бо докля даєден народ вери у тоти своїй найвсекши идеали і трима до тіх, юп будзэ жиц. О тим мушки буц прешведчени кажди од найвекшого капіталісти па до остатнього жобрака.

Як стойме у тим згляду? Бара слабо. Ридкі су нашо мастнієши людзе, котри би од свайого добра одорвали вешиу часць и положесли на олтаръ своей вири и народносци. Кремъ покойней Меллани Мудровей, Илька Ерделя з Корестура и гдовици Буйловей з Коцура — ані нетъ А інзак при час естъ велько маєтнієших гаєдох якъ цо вони були, котрымъ би то не було ческко зробиць. Правда нашо людзе даваю на добри цилі, али то веций робя у фурми алмужни якъ да би указали едину национальну галантносць. *Ми* *немаме* *довольно* *народних* *галантів*. Патримъ при другихъ націяхъ — особено при Сербохъ. Вельки заведенія (задужбінне) по шицкихъ варошохъ. На німаше били златими сло-

Претилаците ще на „РУСКИ НОВИНИ“

вами вписане мено основателя, і шведчи о народній свидомості і добродітельності дотичного. Ту даєді таки сербські народці збудували школу, там народни дом, па другим месеці пиротинець, па шпиталь и т. д. А кельо фондох і штилпенцизайх за школована (худобних талентованих дзеціх, ані число ще не зна,

То су њи живи капитали свидомих народицох покладзени на олтар својога народа.

У нашим владичеству да-
ваю нам приклад и нашо
худобнейши браца зос Жум-
берку, котрих интелигенти
одорвівали од своїх усток
да нем можу якохабиц даякую
штилпенданю за школование
талентованых и худобиц
дасцох, яке бы так народ мал
своих водьох и владичество
свяценнікох и учителькох.
А на тих штилпенданіох и
велі руски дасци школово-
вали. На жаль при нас крем
штилпенданії паноца Шовша и
церк. опщества Керестурско-
го таих фондох нет—но при
шицких салашох и ферта-
льох. А чом? Бо нет сви-
домосци, кет галантносци.
Цо бы было на прикладі єд-
ному газдеви, котри каждого
року патлаши по 200—300
метери жита, одорвац 30 або
50 мет. рочной основац слен
фонд на своё мено и. пр.
за школование дасцох, лебо
за выдаване хасновитих кни-
жнікох, за широтипец, за
просвіту и т. д. На тет спо-
соб пришли бы эмэ при на-
ших обставинах до єдного
колосального народного ка-
питалу, котри бы мено, часи
и благодарносц гу свойому
основательству зачушал док-
ля бы дуркало и послідне
руське шердо.

† Стефан Радич. Рідко мене діденого человека медві народом таке розширене і познате як мене Стефана Радича. Землемісці хорватські як і других націй у С. Х. С. втратили у Радичові свого веду и человека, котри ще слара за землеміску здані. Медвітим мено діденна політика приносла землемісцю жерничи хлеск як радичева. О тим будзе писац исторія познайших націй, а ми спомінемо ясно єдину політику С. Радича не мала правового фундаменту и ясній цілі. Радич сам не знал чо сдея. Вон був міністру в подрібнію будасго авторитета да всіц постави свой. Вон буд у істи час и за республіху як и за країну, за капіталізм як и за комунізм. И же Хорватська страцела циники сисьє автономія праца у новей державі, виновата бенгальська політика С. Радича, ...

С. Радич редајеши 1871 року у најави Требареву при Сиску. Гимназију почел у Загребу и Карловци, али пре свог немирног духа бул ведац раз и крушичи. Кад завршио осму класу запишао је на универзитет у Загребу. Ту учествовао при спаљивању мађарске заставе, кад 1895 цар Франко Јосиф бул у Загребу. Прето бул осудљен на 6 месеци аресту, и извршени зес школских високих школа у Австројуги. Радич априје пошао до Парија и ту завршио политичку школу и повраћај је до Праге. Ту видавао едиг издавнице. Зес Праги донео је га политички и венчаш преселјео до Земуну, где је упознао зес великих србских политичара. Року 1902 пријео до Загребу и бул секретар опозиционих партијах програм Кузма Хедерварија. Року 1904 основао је своју партију, когра на изборима 1910 р. дистаја 9. мандати, а по војни проглашена је републиканској. За влади Пашића и Пријебићевића Радич на два избора бул заварти до цементира, али 1923. р. кад је одређен републики и ширије самостановије Хорватске, бул пунчији и веда бул и министар просвете. Пре то Радич на изборима страже ведац је 300 тисачи гласова. По лотарских изборима зробљен је сопствен зес Пријебићевићем на веома чудоваша ши

законъ да въвѣши судимите на
цихъ людоѣз. Денъ 20 юна при-
знало до сирѣлянія у Парламенту,
при котримъ Пушкинъ Рачинъ ра-
нее членъ Радича и вонъ одъ ра-
воя ужар.

Виходзя раз у тиркю.

Цена на цяла рок 100 Динари.
На $\frac{1}{4}$ рока 50 Динари.
За Америку 4 долари на рок.
Рукописи и други писма треба
посилат на адресу:
РУСКИ НОВИНИ - НОВИ СА
Бојовићева улица број 2.

ПРЕПЛАТА НА РУСКЕ - НАРОДНЕ
ПРОСВИТИНЕ ДРУЖТВО; РУСКИ
КРСТУР (Бачка).

У нашим отечеству

Полит. положения. По шмерци Радича главни вопрос тераз будзе, хто Њого заменї у самой партиї. На засіданію партії вибрати Др. Мачек за председателя. Медакитим ясно і то, же ще партія мусить ясно виявиць о своїй програму и які права захтевац буде вона в Хорватії. Правди подобно, же ще радичевици тераз наслоня на федералистів и же духовників води буде Др. Трумбич. Кед би те дійство-ваще радичевої партії розшикало и федераціонним напряму, теди Прибичевич прерве союз а радичевицам, бо то не у інтересу Іого подичинки. — Парламент отрима лице даскельо засідання, и вен ще послушані до 20 октября.

Погреб С. Радича. В недавно похоронки у Загребу на торжественном спасиб С. Радича. Участвовало већеј је 100 тысяч народа а на гроб положено 1500 кошница.

Конгрес учителюх зас цалей вашей державы отриманих днъох у Марибору. Ненігдяшо не є в організації учительського земства на основу федераційним, дзе бы кажда покраїна старала не о своїх дужинних.

Бивоювання нашого зерна з року на рок все стабілізує. По заявлению стручнякох, у тим рику воаможно буде пивесць зас нашей державі пайвець 50.000 вагони або 25% от цілей жатви.

Моронки у Южнай Сербії и Чарнай Горы бара ще разширили так же дзеци бара умерло. Преподаванія у шкільных школах не одната, док хората цалком не испсташі.

Вельки огень у заладі Гар-
ші Трг спался за 1 годину 20
хвилини. Кожда помоч була навис-
можна, бо дул моцні венти. Од-
далого заладу остала лем Цер-
кви, школа к даскелью вики. Од-
шевнівляння ніч ще не могло спа-
сити. —

Оружис у Загребу нашла позиции сприте у једног хижка. Било там 4 бомбик и већкоје мунитиција за пушке и револвере. Но при том лайдзеви и кояки броштури и списи комунистичкога садржаја.

Бувши бачки поджуршан др. Стойков, котри бул одсудзен на 5 рокиу цемицки и кварти бул у Митровски, пущени тих дн-ах на волеbody.

Нашо народни писні.

(Предаужені).

Найкрасші писні то
американські та шміховальни.
Видно з них, що вони си-
турно постали у нашим на-
родзе, йже їх зложили стар-
ши людес, котри уж маю-
богатшу душу, та можу зос-
ній і веци видат.

Сст у тих писніх таки
виречения і образи, що на-
исці маю поетичну вред-
ност, бо дають глібоку яс-
ноту правду і наглядно-
нам ю історії пред очі. Як
то н. пр. сильно вавоведа-
не, же аж за шерцо бере:
Кед ми обачнали американські брехи.
Так чим власні рости, як трава
зос жемин.

Або: тото

Кед що походзели, барац ціх
шведзілі —
Ягод тоди мухи на Мігра ванієт.

Дзекотри зос тих писніх у
своїй целосці таки уде-
шени, що би не могли пре-
весць гоч на яки шматкі
язік і прикасли би нам
признаніс. Так н. пр. тоди
три краткі писні: *Наштред
Америки карчма муревана,*
*Кед я ишол з Америки до-
му,* *Кед я ишол з Америки до-
му.* Од шміховальних
пісніх думам, же найве-
щу вредносць ма *Ожелел ше
неборак.* То барац удачна
иронія на жену, хтора „не
до шматка“:

Загла гачкіл од шуха,
да му клуби не чуха;
Зос апльїні копуда'
да му храбест не жуле.

Два писні „*Притли ми ту
як цо гвари — помали*“ і
„*Газдиня ше на приданцох
гнівала*“ спадаю пісі сва-
дебним (дае их редакто-
рове умесці), але пісі шмі-
ховальним. Тиж так писні
Лестай экайзоронку (барац
удатна) снада пісі шміховаль-
ним пісніом. Вообще и у любовних націх пісніх
найважчу поетичну вредносць маю баж іроничні
(шміховальни) мотиви. На
приклад:

Уж би я блазен бул до тей води
скакан,
Пре людке засечатко дробы
рхбки ланец.

Не вер легінькови,
Ані ще му не явер,
Док зос ніх клюкнеш
Пред олтар на камень.
Пред олтар на камень.

На толі колено,
Аяг теди можент анац,
Же ши Його жена.

Шицко тогто у складзе зос
нашим народним животом.
Наш народ ще попагля у
живоце но ма времена на
длугии легіньски любосці,
але бере живот практично,
и у обичнім живоце оздаль
едини му радосці франта і
здрава осетелосці.

Тоди писні, що їх тоді
видало РНПД, то по
найважкій часці погані пісні,
що ще тоді пішінаю. Добре
би було, кед би ще позбре-
ралі нашо стари народни
пісні, ще би наша стара

дідовщина не предадла. Да-
боме на такі зборнік будзе
требац зеци роки роботи.
На концу ще мушим при-
знаць, що сом ще досі спо-
жыкл зос тим моїм даскелі-
м словами о націх народ-
них пісніх, бо книжка ви-

шла ище пред роком. Але
то и я баж теграз рок по-
чал писаць тоди мої слова,
а пре вічни, пілни моїх ро-
боти пісі могол сом іх звер-
шиц — аж до теграз, кед сом
у Керестуре на одиночнік.

Др. Г. Костельник.

Широм света

Комунисти у Чеській вінє
барбікі указую знаки своєго
роспарада. Іх партія у поспід-
них виборянках виніла барв замінена. Так вони дистяги 41
народ посланців. Але за робот-
нікох іх могли зробити інші. Крім
того і тут нещас, котро достав-
вали комуніст. Посланці зос
Москви загримовали за себе.
Прето из роботній зохабеля и
комуза, партія ще распада.

Пре шляхнство страцело 6470
поферох право тримац автомобі-
ли в Америці. Вони у пані-
тим стають еонілі свої автомобіли.

Безроботносць у Англії з
дня на дзвінкі юле веєща. Того
тижня було 1 і пол мільйона
людзіх, котри іх могли дистяг-
роботи. Безроботносць ще давніга-
за 35.000 людзіх лям од пре-
шілого тижня, а од прошлого року
за 300.000 людзіх.

Причина препадання наро-
діх. Японські спісатель Матсу-
мару преучувал другоні час ри-
кашку. Вон винакол, же тоді на-
роді, котри ще кармі лям аос
рикакіу слабкю і спадлу. Як
приклад наводзі жителькох зос
Хіндустану, котри скорей буда-
на високім степену культуры. Так
и пала Кінга рише баржей слабкі,
док Янг, у котрим не хаспую тэ-
лью рицакіу юціев. Спісатель
гвари, же у Азії почал ще на-
род карміці лям з рицакіу аж
теди, кед му будистиціка вира-
жакіакіа ўсці мею од живо-

тініах. Зос того виду, же па-
ганска віра запрепасціа народ.

Три с. Службы Божія на-
даеень дошлебодзел с. Отец Папа
служиц спасіціюх у француз-
ским владічеству Перпініан. А
то прето бо там барац мале чи-
сло свяцініх і кожді свяці-
нікі управля юс трома парохін-
ми. Людес знаю це і тога і у
всіхм числу присутству бого-
служеніком.

† Михаил Андреев. У Калк-
сбургу при Бейлу умэр О. Ми-
хаил Андреев. Вон походзел од
рускіх родікох, родзены 1868 р.
Бул у дипломатической службі
при миністэрі у Міхіену. То-
кіко і т. д. Більшевіцы го за-
варли а ўсці вигнали. Бул сенкет-
тар амерыцкого Чэрвенкага Креста
у Бейлу. Даў 2. фебр. тога року
ступіц до катол. Церкви а ўс-
ці дружства Исусевцах. Зос ца-
лым шерцом дал ще на роботу
за Саюдзенія Церквіх і у тым
го наілепла імперц.

Христ — цар моря. Еден
слакіи амерыцкі рибар поста-
новіц віроўці велька памятных
Христу, котри будзе постанені
на єднім острову Атлантического
океана. Фігура будзе узімовац
Христу зос давнінутіма рукамі
як усюкою бурю на морю.

Турия висока 400 мет. На
вистайні у іспанольскім варошу
Барселоні будзе юс турия, ко-
тра будзе 400 метери висока на
7 кондукціяў. Сводок туриі
170 метери широці. Конструкція

найгаднійши па і найвекіні
грихи робели.

И ето чи всякасни швет
и живот бул теди римляном
поганом, док ще не появело
нове шветло зос востока,
Ісус Христ и Його наука,
котри нам принес нову науку
о єднім правім, святым, Богу
котрому ще лям треба юла-
ніц а близкілого як свайго
брата любіц і поштовац.
Історія нас учи, ще нет інъ-
шакій сречі і задовольства
крем того на швеце. Бо кед
чловекохаби єднім правім Бога,
то близкілого свайго
почина мержіц і не попіто-
вац, вон враца ще назат до
поганіства, та ще почина
юланіц своім Богом то єст
своім азім склонісцом, сво-
їм похоти а і свойому най-
векіному бошку піхі.

Ватиканскі галеріі сликіх.

Рафаэл сликар (маліяр)
бул еден од пайславнейших
slickарікіх швета. Його сликі
помесцены у штирох вель-
ких зданіях, у вельких хи-
жіх. Ту спомніме лям дас-

келью. У першій медзі інъ-
шими видно юну вельчаву
слику, що представляє --- Рим
у огню! Ту так живо юшіс
представеніе, кед чловек пат-
рі ту на людзіах на юніх
на їх запомагані, обніжа
страс тот і самого чловеска
цо тога патри. Далей мало,
заш видно юну другу слику
вельку що представляє кору-
поване Карла Велького. Тот
цар барац любел і старал ще
за церкву и за націвство. На
тей слики видно як Карло
Велькі шедай на престолу
своем, украсіні юс цар-
скім знакамі и з мечом у
руки, зос котрим предядобе
спутану жвір, що представляє
пеприятельські церкви. Кед
чловек патри то як да юс
абива такој пред очкі.

У другім заш оделеню
медзі інъшими сликами Ра-
фаэловим живо су представ-
лені: віра, надежда і любов.

— У трецім заш видно пре-
красну вельку слику що пред-
ставляє: Папу Льва III, свя-
точно облечоного дас шедла
мазгу — по тедишикім обичаю

ФЕЛЬТОН

Образи зоз Риму.
Ватиканскі хуаеи і галеріі
сликох.

У величезных зданіях Ва-
тіканіа находзі юс Ватікан-
скі музей. То ёст, ту ще
чува и видав стариносці рим-
ска од пайдавнейших часох
пред Христом. Ту видно яки
бул живот єдного римляни-
на, погана, док іншіц піцтло
Свягелія не дошло доўно. Ту
видно велькое число за-
чуваных богох і богіньох,
цо им ще юліял, що им
жертві приношель. Видно ту
шицко Його нукашні, вонь-
кашні, фаміліярні, друшт-
венні живот — Його культура.

Ту видно исто и греческі
живот, як ёден грек жил
пред Христом, па Його оби-
чай, та Його культура и про-
світа. Видно ту и живот єд-
ного варвара, то ёст зос
живота єдного дзівого па-
рода за време старых римля-
нох и грекох, бо шицки на-

вас жалея у чехословакії од 12 мільйонів кіногр.

Жем крилатицюх так що може волац Америка, бо того року там збудовано 5200 крилатицюх. До 1931 р. рапубліка, які Америка будзе мац 30.000 крилатицюх, а то значи, же що там вельо будзе піутован по воздуху.

Нездрави появі.

У двох наших руских наймекініх ватажок, у Р. Керестуре и Коцуре, дакле у центрому нашого народу явившише у задніх часах чудини і незвичайні появі звади, Меркант и Кависци, покви очищисно хори, яким би слік глядат.

Не зарадоток тим шориком хот потребни лік відповідь, але що їх писатель не віддава, же би ще такі появі так легко могли відійти. Бо хорота є хорота: тирівача і лопата, а дракари і невільники. А стара то хорота нашого народу, тута сильна хеміческа мішаніна: звади, незлоти, меркант, віапіци і пакосци. Задав го, гоч у лопаті води. А у котрим народас того ют? Лем ю у сінажії мери. Од подножків шорца уста безпіду.

Писатель тих шориків жадає кус інвестигації руціц до тих появіх; відаль ще голом котрому — тому читательським отворам сми и укаже ще му драга, кедзи ма поїсці.

У чим стоять тоді появі, о тим недоброю ю будзем писаць. Руціц до тей ствари значи исто як і порушаць освінняк. Спасеня би не було. Тедто лем понем, же ще роби о неповинності нашого народу власци и тбо у тераційному случаю власци церковні.

У тей нагоді указало ще и єдно старе недобре свойство щоїні прилично велької частини нашого народу: віючкітане своєї власнії народнії интелігенції и духовнії (співців) так и світовнії (швейцарії). И не лем непо-

— ідеа зосвовоєтельку пратню и віходані пред поганьского неприятеля Атилу да го замодлі, да ще змилує Риму, да го так ублага и ис розвалия Рим. Було то року 452. по Христу. На тей слики видно у воздуху дзе ще явлює ся. апостоли Петро и Павло зос мечом у руки. Атила кед то збачел влекол ще и ані не пошол на Рим но вранець ще пазат. — Так ето спашел Рим од бізовніїї препасті Пала Лев III. зос божюю помочию.

У третцім одзеленю стой сіна велика слика, дзе Константин цар видзи на небе крюк, у котрим надвладає неприятеля Максентія, що бул поган и негріятель Христов и Хрисціанства.

У заднім заш одзеленю видно медаї іншими и то, як Константин придава Рим Пали Силвестру I. а сам селі у Царгород (Константинополь).

Но найкрасіша и найславніша слика Рафаєлова є „Пресвята Євхаристії“. Прे-

Другорочни жени. Бразилія то прави раб за жени. Там жени дужко вельо веци роки як живіть. Но статистики того року Бразилія мала 30 и пол мільйони жителів. Од того було 6724 жени, котри мали понад 100 років, а хлопок було лем 2597.

Би зме тоді розічною мініст (думані) приведти до согласия, зато по туши праці до звади. Мудри и просвіщені люди и народи віше винанили и винако-да красни способ, да своєї яківоти звади жирно и з красним рівня, и да їх сінажа и мясо по розічленю.

Чи єтті хмисла нарушована ще у розічлені різних відповідях засновниками, огварящ и предупрівокація яких другим хиби, котрих єтті и котрих нет, док сам відірвіши при тим! Остане ис рішені, лебо в неправильно рішені, лем прето, бо то пре язду не може було добре рішені.

Зато, кед ма напод яздана да-яке, най го на мирки и красни спосіб пагрі до якшота сиро-вадаць. Вше ще зос красними и розумними ділами веци поєднані, як з бритіжма и персіумініма.

Охабце, люди Божі, огварящ, и підняті, а кед думаче, же має право, ісайдиць го, але го гис-дайс розуміні.

Шеліяк ще окантіце меркант и поітуїце свою интелигенцію (своїх учених). Знайде, кед

ще годин зос недоброго положеня додіц до добриго, а зос добриго до юще лепшого, годин єще то лем звади походу своєї добреї интелигенції. И ученик лем людзей зос чувствами, а то же левко або каменій, на кед їх вік буде засидані, як вони годин мац юхоту старац ще за чашо добре?

Две любої там поїнота и обі-дно, а дзе меркант там працьота и пустине.

Меркунце, хто бурта и віки людзей мірму дозвігаю? Ни пред-но ва німа ісц и по воїн до тераа доброго арабели?

Две любої, там рай, а дзе мер-кант, там пекло. Цатьме дакле, да у любої и візни себе лепшу будутис будуваме, а ис да у меркуні п независиці нарадуємо и препадаме. А пред шыцким старацім іс, да своєю вопроси, котри медаї намі настапю, рищуваме мирно, мудро, цихо и розумно, як то півчи простицінім людзям и просвіщеному народу.

Др. М. В.

З нашого владичества

Крижевци.

Мали засци.

Для 9. того місяца пасцивілінішого Пресв. Владику Митрополит Галицьки Андрей и владика Канади Будка. Вони путую зос Риму. З німа пришли и капоник Томович зос Львова и парох др. Горнекевич зос Бечу. Владика своїх гостів зос цалу Капітулу и громіялини сяяцелством торжество привітал.

Зос Крижевцих пошли на-шо владикове до Ужгороду

на владическу Конференцію.

Каноник Томович панци-вел зос нашим младим Рим-ским священіком, Йоакимом Сегедійом, Керестур, да відзи нашу першу парохню, о котрій паш др. Ко-стельник тельо пише, и котру вон так люби. При тей нагоді сціл вон видавц и родавни дом дра Костелника, як його самого медзи своїм народом.

Од шерца привітуємо вельких госців и модліме Господа, да їх провадзи и помага у їх чешкій роботі!

При Пречистей Діви и Йоана Крестителя зос обидвох боках стоять вельо святих, а на самим краю по боках стоя святы Апостол Петро и Павло як главни фунда-менти святеї церкви. Ніжей насликані святы Дух у виду голуба білого, що тримає святу церкву у вінчних прав-дох и чува ю да не зайдзе у заблуду. Олколюю Духа святого 4 ангeli, що маю кождин ішку у руки, а пред-ставяю тоді ангeli, пітирох святих Євангелістох, що на-писали святе писмо — вічну правду.

А друга часц тей слики — ет жем. У штартку на обичном олтару, стоя святы тайни, Ісус Христ у Євхаристії. Зос обидвох боках стоя у другим шире рижини святи, що ще може розпо-знад по лиці их, котри то святы як ще волаю. Ту ще видані славних людзюх, по-боязних учеників и учите-льох церковних. Едних видно як су глібоко задумани над тим божественным Хлебом

небеским. Других видно як су им твердо упарті очи у Ісуса Христа у Євхаристії. Треци патра у небесну славу як у божествено видінні. А штартків наш видно як су задумани у горуцій молитви.

Видно ту св. Августину, дзе толкуює єдному що пред нім стой младенцу таинстве-ну науку пресв. Євхаристії. За нім стої святы Петро Лом-бардийски, що давига свою руку гу нібу и як да пре-гвари тоді слова святого Павла Апостола: „Браца мої, тераз патриме лем якби у жверадку на слики, а там горе, будземе видиць лицо у лицо, „як що єст“. Наїсце прекрасна слика и вельки умотвор сликарів.

Сошице.

Памят на заслужного человека.

На 5. августа окончено там велико торжество, якого тога парохия нігда скрій не видзела. У малким валалу Рештова у той істей парохії родаел ше ёден злайшых хорватских людзюх — Гадия Смичкалас. Вон скончав свойу науки у нашим семинару, а по матури попадае до Бечу на вісім школи. Кед завершал школи, постал професором найперше у гімназії, а потым бул прац 23 роки професором на свеучилишту у Загребу. Бул вибрани за Председателя „Матици Хорватської“ и познейше достали найважкое достоінство, яке може посігнуць ёден світски учени чловек: бул вибрани за Председателя „Югославянской академії“ у Загребу. Тот учени чловек приходаел кождай недаел на Службу Божу, жил з Богом, и умар як прави християнин. —

Дружтво „Браца Хорватского амая“ положели того дня на дом, дне ше тот величко чловек ридел, малу таблу. При тим торжеству содействовали перши дружтва зос Загребу и бара велике число наших людзюх зос парада ІСумберку. Ан една третина людзюх не помесцела ше до церкви.

Торжествену Архієрейску Службу Божу одслужел преосв. владика и наизовал и у церкви и пред домом. — Зос тей парохії були уж 3 владикове и велико учени людзе. — Шицки ше вони виховали у нашим семинару. —

Радатович.

Вельке нещесце.

Пред трома тижнямі дні годзело ше велике нещесце у тей парохії. Суміна, ученик нашого семинару, котри скончал 4. класу, напумал іойсці ше купац до Метлиці на рику. З пім пошюл ёден мали хлацец. Кед пришли гу рики, Суміна здрави и моцни, дараз прелівал през рику. Кед ишол и тречіраз влался го пир и погнатул чука так, же го оташа мертвого вицагли. Було ту в нецелю около

11 годзини управо теди, кед ше у його парохіяльной церкви приношела бескровна жертва Нового Завіту. Не можа знац, по го на то нападло, да ше іде купац управо у тот час, кед стоял Служба Божа. —

Други дзень допровадзел исцешлівого ученика прэфект др. Фірис до хлацнога гробу, а жалосни погребли кінсні шивали його пайташе зос семинару. Каждому аж шерцо пукало от жалю, а найбажней отцові, котры ше так цешел у своім синові, а котры недавно стражел жену. Одец на теметове од жалосца аж замлел и ледво го людзе очутели.

Най ше шицки семинарцы вешей раз помодля за спойного пайташа и най за пыго жертую трираз святе причастие, да го добри Бог помилуе и да му баросци шицки його грихи.

Велько то поука за кождого: В недаелю и на швета побожию слухаец Службу Божу и віполнював заповіди Божі и церковни.

Конкурс.

† Владимир Шандор.

Дня 17. юла т. р. поховали зос величко ученикім целого пароду Кліцурскаго нашого обісу початкаго и поштованаго Владимира Шандора. Пожилім 40 роки жывота. У кратким своім живоце целью ше трудзел за обще добро свойого руского народу и свойого валалу. Прето го кожды поштовал. Вон бул віше перши борец за руски права и руску просвіту. Бул добри и верни син свайгі церкви Греко Католицкай. То доказал и у спасій ізлучай и ізвілчай хороти, котру церпезліпо подношел. Найкрасіше його дѣло то, кед му у ішешлівим малженским живоде зос жену Мелану Бог не даровал по томки — за свойю кісал широтку давнче Наташку, котру добре ховал. Най му Господь наплаци його добри діла. Вічная му память!

Р. Керестур.

Дня 1. VIII. стартували зос Р. Керестура на юзінейне паломництво до Лурду б особи. Врацаю ше на 18. тиго месца.

ПО ВОЛАНКА.

У Руским Керестуре, на прініку велих виднейших членох РНПД. и жительях Руского Керестура основал ше одбор за пріредзенс

За редакцию одлитун: Юрай Паваг, Војводе Бојовића 2.

Властитель: Рус. Нар. Просв. Дружтво Рус. Керстур (М. Мудри).

Штампарија Учит. Ком. Друштво „Натошевіт“.

банкету во чесць нашого славнаго поета и філозофа Др. Гавраїла КОСТЕЛНИКА.

Основаніи одбор ма чесць новолац шицких членох РНПД., и свидомих Русинох, котры бы могли и сціли, як зос Руского Керестура, так и зос шицких наших руских местож, на банкет, котры ше будзе отримованац на Преображене дні 19. VIII. 1928. р. у гостильни памі Марії Шанта вдови, а котры ше почне на 7. (седем) годзин вечар.

Новолую ше члены и свидоми Русини, да у цо веќшим числу присутствую на тим банкету, да будзе цо торжественейши, а кто жада присутствац кай ше прияни потписаному одборови найдалей до 18. VIII. усмено лебописмено до истей гостильни.

Зос руским поздравом!

ПРИПРАВНИ ОДБОР.**Шветочни Отмочивок**

Недзеля II. по
Сошествию Св. Духа.

ЕВАНГ. ОІІ МАФТЕЯ, ГЛ. 17.
ЗАЧ. 70.

Востаните и ве бойтесь!...

Апостоли Христово тач які слабакі люди послухали заповідь свогаго учителя и поспішили ішвіта, да наказаю свангельску ваку и образа цали ішвіту Богу. И таче непреповедзене чудо обіяслено ше, кже шел за краткое време назягал свою стару потанску віжу и зірня нову — Христову. Чи то могла поробіць дакія чловеческа сила, да інтелігенты вірве сідрау зос пазурох цара щемности — дышала и приведзел гу мілому Спасителю — Христу, да вся и примиа нову віжу, нови закон, котры бул процівні закону их ѿдх підох; пошіш бул строгий ім суда імені іменини... ? ! ! То могла поробіць дакія сила Божая — сила духа Святаго и їх тверда віра и та іробела. Ізбрей дзеки и труду апостольском приложена усіх, же „ад осю землю изиде відчленение их и в концы велетнія злагали их“. Апостол Павел радостию восхідзя в у посланку до Римлянам: (Благодарю Бога моя, яко віра віта візіцца)

за всеми мири“.) Но прешло од Христа ище ант сто роки, а уж шмел римски спісатель Тартулац напісац тоті слова у свайї апології християнства: „Об ішера зме, а уж аме наполніли шицко візко; вароши, отрова, ванаги, таборы, палаты, сенат и римски візки“) які храмы яче лам захабели“. Св. Ириней аос тих временох пише: Же народи гот су разнічиши у язiku и вак чуваю таче предание (християнске), тач же „церкви у Германії не маю другу візу, як и тами у Шпанії и Галії“. Даремно стало пропагацію поганство зос огњем и мечом и шицку сіву и то мало; но могло запрець напредование вібідносного християнства. Не одлуага могол св. Іоан Златоусты у своим казанію повесці: „Дас Клаудий, Август, Нерон и Тиберія, — мертвя мена без зваченя, а Церкви ше шицки ислі 1^о Погански храмы опусцеля. Ише веќно чудо, як це о роширеню християнства по числу, по прастору и времену, вест разширене духа Христова у душах чловеческих; же дух Христов яшош и укореніше ішо до фамелій, да друштина и преобразець душу шицту на добре. То шицко пристаіял Бог. Так и нам зроби Бог, кед го будземе пітати.“

М. Мудри.

Нашо претплатніци

Обновеліт претплату слідующи п. п.:

Митро Мудри, Міклошевци за 1928. р.	Дн. 100-
Мойсей Кін, 551. Конкур „“	50
Дюра Гард, повторну Петрови за 1928. р.	100
Габор Бессерні, Конкур 64. за 1928. р.	50
Дюра Стрибер, Дюрдъев 114. за 1928. р.	100
Митро Сегеди; Петрови за 1928. р.	100
Янко Катрина, Руски Керестур за 1928. р.	100
Др. Мафтей Вінай, судия, Мірдъевац за 1928. р.	100
Василь Сівч, Пішнуревци за 1928. р.	50
Преосв. Др. Акшамович, Дяково	50
П. Іванчова, Барбертон за 1927/28	555

ТАРІОВИНА

Жито	Дн. 242—247—	Берлик I злата марка 13-55 д.
Кукурица	295—300—	Будим 1 пента (репб.) 9-90 „
Ярец	220—225—	Італія 100 лира 316— „
Овес	217—222—	Букарест 100 дей 34— „
Ржан	290—295—	Лозіон 1 фунд. штер. 276— „
Пасуля	580—600—	Нью-Йорк 1 доллар 56-80 „
		Парія 100 франки 224-70 „

БЕРЗА